

Josip Korban:

Kralja sta razveselila

Andrejček in njegovi tovariši so kar zijali, ko so slišali veliko novico, da je Markec dobil službo v zdravilišču.

PIRNAT

»Kakšna pa bo tista služba?« so radovedno izpraševali in on jim je razigrano vesel pripovedoval:

»Ravnateljska še ne bo, ker sem za ravnatelja še premlad in nisem odslužil vojakov. V pisarno me ne mika, ker ne sedim rad. Kar kuhinje se bom držal.«

»Pametno! ga je pohvalil Andrejček.«
»Vsaj stradal ne boš.«

»Ne bom! Že včeraj, še preden sem službo nastopil, sem se tako mastil, da bi bil skoraj počil. Pa ni bilo pametno! Vso noč so me potem v sanjah strašili grdi, črni možje. Nemara so bili kakšni krojači, ker so me hoteli kot šivanko potegniti skozi neko staro, raztrgano zofo. Na las je bila podobna tisti, ki jo ima naš organist. . . Pa ni šlo.«

»Kako bo šlo, ko jim je pa bil tvoj presiti trebuh na poti!« je pojasnil Andrejček.

»Grozne sanje! Zelo sem bil vesel, ko sem se prebudil.«

PIRNAT

»Slabe sanje pridejo od prepolnega želodca,« je pripomnil suhljati Loparnikov Tinče. »Zato se pa nas spomni, kadar boš imel preveč na krožniku.«

Siromaček je bil večkrat lačen nego sit.

Markec je segel v žep in privlekel v časniški papir zavito kurje bedro.

»Sem že mislil na te,« je rekel in pomolil Tinčetu dragoceno kost.

»Sedaj se pa moram vrniti. Ne smem zanemarjati službe!«

»Kakšno srečo ima ta fant!« je vzdihnil Andrejček. »Še včeraj nava-den pastir, je danes že skoraj pol go-spoda.« Vsi so z občudovanjem, a tudi s podzavestno zavistjo, zrlji za njim, dokler ni izgubil v parku.

— 9 —

Na dolgi leseni polici, nad invalido-vim ležiščem, sedi Čivko in dremlje. Ne zmeni se za važno, lepo delo svo-jega gostitelja in ne za njegovo prijaz-no besedičenje.

»Čudak si, kolikor te je v pereju,« mu govori Lovrenc.

»Podnevi, ko poštenei ljudje delamo, dremlješ in spiš, ponoči pa, ko je čas

počitka, pa rogoviliš po moji vili. Ka-kor pajac vrtiš glavo in se smešno pri-klanjaš na vse štiri vetrove. Ti spadaš v cirkus, ne pa v delavnico resnega umetnika. Poglej, kaj znam! Ali vidiš citre, kako lepo se svetijo sedaj, ko sem jim dal pravo polituro? O, to se bo po-jutrišnjem postavil ž njimi Markec pred Njegovim Veličanstvom kraljem!«

Duri so žalostno zacvilile v tečajih, vnuk starega brodnika je planil v ko-libo.

»Če se o volku meniš, pa pride. Rav-nokar sva te obirala s Čivkom.«

»Gotovo zato, ker me ni bilo toliko časa s kosilom?«

»E, kaj še! Saj še malice ni pospra-vil. Presneto dobro se godi našemu čukcu ... Pa, da ne pozabim: ciganka

Katrica je bila tu. Naročila je, da poj-di takoj na Dobravo.«

Markec je prebledel kakor testo.

»Pa ni povedala, po čemu bi naj šel tjakaj?«

»Povedala, Matilda je tako hudo obo-lela, da se ji kar blede. Venomer kliče po tebi.«

Globok vzdih je sprožila ta novica v Markčevih prsih. Kakor brodolomec na zapuščeni pečini, je stal in strmел pred se.

»Pojdeš?« je vprašal invalid.

Kakor mesečnik, je odta-val njegov mladi prijatelj iz kolibe, ne da bi odgo-voril na vprašanje

S povešeno glavo je šel preko paš-nika. V dolgem loku se je izognil tova-rišem-pastirjem, ki so imeli zopet svoj veseli dan. Slišal je njihove vabljlive klice, pa se je potuhnil. Njihove vesele igre, ščebetanje ptičev, frfotanje metu-ljev, vsi prijazni solnčni žarki — niče-sar ni moglo razveseliti njegovega sr-ca. Vse, kar oživlja in dela gmajno pri-jetno, bi prodal za eno samo Matildino pesmico, ki bi jo sem z Dobrave prinesel topli vetrič na svojih mehkih krilih...

Na uborni slamici pred šotorom leži in vprašujoče upira vanj svoje temne žareče oči.

»Da si le prišel,« hvaležno šepčejejo ozke, od hude mrzlice ožgane in razpo-kane ustnice. »Kaj ne, da nisi več hud — radi Dunaja? Če pojdem — saj se bom — kmalu vrnila. Samo malo po-gledala bi rada.«

(Dalie prihodajš).

Manica :

Srečni botrček

Pastirček Aleš je bil sirota, brez staršev, brez bratov in sester, čisto sam na svetu. Vkljub temu pa deček ni bil povsem osamljen in zapuščen, kajti, odkar se spominja, mu županovi dajejo streho, hrano in obleko ter ga tudi pošiljajo v šolo. Po šolskem pouku pa žene na pašo krave in ovce ter pri tem prepeva in vriska, da odmeva daleč tja čez travnike in loge.

Oče župan je dober človek. Vsako leto kakemu revnemu dečku veže birmo in ga obdari z najpotrebnejšim. Tudi Alešku je pred leti botroval. No, njemu pa še celo. Saj je bil Alešek vedno mar-

ljiv v šoli in pri delu in županovi so ga imeli že kar nekako za domačega.

Takole je bilo — dober teden pred Binkoštni — ko stoji župan na dvorišču pred odprto vozovno shrambo in ogleduje tisto lepo kočijo, ki pride na svetlo samo ob posebno slovesnih prilikah.

Tedaj priteče mimo Alešek, držeč v roki pastirsko palico. Takoj ugane, da bo njegov gospodar spet vezal birmo in na mah mu ožive v duši vsi tisti blaženi trenotki, katere je pred dvema leti preživel on sam, kot srečni birmanec. Poln sladkih spominov globoko vzdihne:

»O, da bi mogel še enkrat k birmi!«

»Ha, ha, nič lažjega nego to«, se zasmee gospodar »samo priden moraš biti!«

»Če tudi sem ne vem kako priden, k birmi morem samo enkrat«, odvrne deček žalostno in že hiti v hlev izpušcat živino.

Na binkoštno nedeljo prejme Alešek iz rok svoje gospodinje čisto novo obleko.

»Kar obleci, da vidim če ti je prava«, priganja pastirčka, ki od prevelikega veselja zaman išče zahvalnih besed. Ves presrečen hiti v svojo podstrešno sobico ter se preobleče. Ko se spet prikaže, se zdi, da je iz Aleška v par trenotnih postaj Aleš. Obleka je na njem kakor ulita. Vsem je všeč. Ali pravo presenečenje še le sledi.

Župan prime Aleša za roko in ga povede na dvorišče. Tam že hrzata dva iskra konjiča pred kočijo, ki se lesketa v soncu kakor luč. V kočiji že sedi birmanec sosedov Lojzek. Preden Aleš more razbrati v svoji glavi kako in kaj ga gospodar dvigne, posadi ga poleg Lojzka in zakliče:

»Tako, Aleš! Pa dobro zaveži!«

Stari hlapec Primož zamahne po konjih in kočija oddrda.

Zdaj še le, se Aleš dobro zave svoje, ga položaja. Poloti se ga silna skrb in skoro zajoka:

»Primož, jaz niti ne znam zavezati, nimam denarja, sploh — jaz —«

Toda Primož, ki je prejel od gospodarja vsa tozaštevna navodila, ga takoj potolaži.

In res, s pomočjo starega Primoža, ki se ni ločil niti trenotek od botra in birmanca, so svečanost lepo in srečno opravili. Ko so se vrnili domov, jih je pričakovala dobra malica.

»No Aleš, ali je šlo po sreči«, je smele vpraševal gospodar in potrepljal malega botra po ramih.

»Vse je bilo prava«, je na mesto nje ga odvrnil Primož, »le škof so bili v zadregi, ker niso ločili botra od birmanca. Ko pa sem jim namežiknil, katerega naj birmajo, je šlo vse v redu.«

Sledilo je še mnogo smeha na račun botrčka, ki je bil pa presrečen, da bi komu kaj zameril.

Gustav Strniša:

Zadnji birmanec

Bendetov stric Tomaž je vsako leto botroval najmanj štirim birmancem. Pa so se časi spremenili. Ljudje so pripovedovali, da je Tomaž obubožal, da je njegovo veliko posestvo zadolženo in da ne bo nikomur več zavezal birme.

Stric je res neke pomladi prodal svoje zemljišče, le hišo in vrt si je pridržal ter bližnje travnike in nekaj hoste. Mož je bil že star in svojih ljudi ni imel, zato je še tisto, kar je obdržal, dajal sosedom v najem. Najrajši je posedal pred svojo prostorno, lepo zidano hišo, vlekel pipo in premišljeval. Često je vzel v roke kako knjigo in preždel pri nji kar po več dni, kajti mož je bil načitan in je marsikaj vedel, čeprav ni v svoji mladosti kaj prida drgnil šolskih klopi.

Bližala se je birma.

Stric je zadovoljno posedal pred hišo, se smejal, molzel svojo sivo brado in mežikal z drobnimi očmi ves majhen, zajeten in vesel. Niti čakal ni, da bi kdo prišel in poprosil, naj bo za botra, saj so mu to skrb prevzeli opravičivi jeziki, ki so razobnili da je siromak. Da, da, nekdanj so bili drugačni ljudje, skromni in z vsakim darilcem zadovoljni! A zdaj hoče vsak srebrno uro, še bolje pa če je zlata, blestečo verižico, ki mora biti najmanj v zlato pomočena, pa lepo obleko, slaščice in nazadnje se hoče še voziti v blestečem avtomobilu.

Že lani sta prišla samo dva, a še ta dva le ker sta se jima prva botra izneverila, eden je namreč umrl, a drugi jo je preje odkuril v Ameriko. No, letos pa ne bo nič!

Tomaž zato ni bil nič huč. vendar ga je včasih zgrabila nejevolja. Bolela ga je nehvaležnost za vse, kar je dobrega storil vaščanom, saj je botroval skoraj polovici vasi. Očetje birmancev so bili tudi njegovi birmanci, zdaj pa so na vse to pač pozabili in ga prezrli. Kaj hoče, star je in ni več bogat.

Tomaž se je pa vendarle motil.

Sosed Matevž, ki je bil sicer trden kmet in dokaj premožen, je ostal vedno Tomažev prijatelj. Nikoli ni brskal za njegovim premoženjem, niti se ni zanimal, koliko ima, saj je sam okušal čase

krize, a starca je vedno spoštoval in nikoli ni pozabil, kako je bilo, ko je stal z njim pri birmi in mu je boter po svetem opraviču potisnil v roko blesteči tolar, ki se je svetil kakor zlata kolajna ter mu izročil rdečo ruto polno medenih kolačev in ga naposled vedel še v krčmo, kjer je prvič poskusil ocvrte piške, ki jih tako malokdaj vidi kmečka miza.

In zdaj ko je Matevžev sin Matevžek moral k birmi, ga je oče nekega dne kar povprašal:

— Ti Matevžek, ali si se za botra že pobrigal, saj veš koga mislim?

— Nič oče, saj se ne mudi, je odvrnil deček in zarđel.

— Le obišči včasih sosedovega strica!

Primčev Pavle mi je pravil, da je Tomaž revež in bo slab boter, je jezikal deček.

Tedaj je oče zrasel:

— Ti smrčavec! Ti boš hodil v posvete k Primčevemu? In če bi ti boter ničesar ne dal, ga zahvali, da ti je zavezal birmo, kajti že meni je bil za botra in takega botrčka moraš biti vesel! Ne polakomni se na darila! Vem, ura

te moti! Ne boj se! Dve imam in ena bo tvoja! Na dan svete birme si jo boš že lahko vtaknil v telovnikov žepek. Še osnažiti in pološčiti sem jo dal, da se bo svetila kokor polž.

In tako sta si bila oče in sin kmalu edina, le k Tomažu ni mogel oče dečka spraviti, ker se ga je vedno nekam bal.

Pa je nekega dne Matevž ukazal sinu:

— Zdaj je zadnji čes! Kar pripravi se, da greva k stricu Tomažu!

Starec ju je prijazno sprejel. Še tepkovca je prinesel na mizo in ju rador vedno vprašal, kaj želita.

— Stric brez zamere! Odkar ste mi botrovali, ste za mene vedno stric. Letos vas pa prosim, če bi hoteli zavezati birmo tudi temule našemu telebanu!

— Kaj ti pade v misel? se je začudil Tomaž.

— Prosim, da bi mi botrovali! se je zdaj opogumil tudi Matevžek in ga pogledal plašno, dočim so mu debela lica lahko drhtela.

— Viš ga junaka! Kaj tudi ti znaš govoriti? No, če sta oba zato, sem pa tudi jaz, čeprav sem menil, da je mojega botrovanja že konec!

Bila je birma.

Birmanci so se v botrovih kolesljih peljali v Ljubljano.

Tudi Matevž in Matevžek sta čakala na botra, ki je obljubil, da bo prišel pravočasno.

Tomaža pa kar nekam dolgo ni bilo in Matevžka je že skrbelo. Pogledoval je, na lepo očetovo uro, ki jo je že imel v žepu in nestrpno stopical po hiši.

Tedaj je na cesti zaropotalo. Naslednji hip se je ustavil pred hišo lep avtomobil in že se je oglasil iz njega stric Tomaž:

— Zdaj pa kar brž da ne bomo imeli zamude!

Vaščani so zazijali. Kmalu se jih je dokaj nabralo pri oknih in vratih, saj si niso mogli misliti, da se pelje v avtomobilu stric Tomaž. Starček se pa ni brigal za nje. Ko sta vstopila Matevžek in oče, je krepko vrata zaprl, puhnil dim smotke, ki jo je kadi, skozi nos in ukazal šoferju:

— Tako prijatelj! Zdaj pa kar v Ljubljano!

Matevžek je čepe! poleg očeta in samemu sebi ni mogel verjeti. Boter se je zadovoljno muzal. Kadar je avto dote-

kel kak vaški koleselj, natrpan z birmanci, je moral voziti počasneje, da je vsak lahko videl Tomaža in oba Matevža, ki so se udobno sedeči peljali gosposko proti beli Ljubljani.

— Preveč ste se oškodovali stric! je dejal Matevž staremu Tomažu, ko so po birmi sedeli v krčmi in je boter smehljaje se pograbil dečkovo uro ter jo vrnil očetu:

— Prijatelj, tako pa ne pojde! Svojih ur ne boš dajal drugim dokler si živ! In že se je pred Matevžkovimi očmi zablestela nova dragocena ura vsa pozlačena s pravo zlato verižico, ki je sijala, da je dečku jemalo vid.

— Takole! Moj zadnji birmanček si in ni škoda denarja, ki ga bom danes izdal! Nisem tako na koncu kot si mislijo vaščani! Škoda se mi pa zdi, da bi vsako leto obdaroval kup nezadovoljnih vaških paglavcev in jim navlekel vse, kar bi si izmislili, a v zahvalo bi mi potem okna mazali z blatom!

Res je bil Matevžek zadnji Tomažev birmanec. Starček se ga je še spomnil v svoji oporoki in mu daroval travnik in gozd, ki sta mejila na Matevžovo posestvo, češ, naj ima, da bo deček enkrat laže gospodaril.

Morda bi ga prihodnje leto vaščani spet skušali pregovoriti, da bi komu zavezal birmo, saj zavistneži niso mogli pozabiti, kako se je Matevžek ponosno pripeljal z očetom in botrom popoldne domov in kakšno pojedino jim je priredil dobri boterček. Še na svojem domu.

Toda Tomaž se je vsem umaknil ko je že pozimi umrl. Matevžek je bil res njegov zadnji birmanec, ki ga ni nikoli pozabil.

Rešitev posetnice IV.

Književnik in novinar.

Rešitev posetnice V.

Duhovni svetnik.

Rešitev posetnice VI.

Krojačeva žena.

Ina Slokanova:

Smola Hudoklinovega Drejčka

Drejček Hudoklin, žabjevaškega župana edini sin, je šel k birmi. Boter mu je bil Matijasov Matija, po poklicu konjski mešetar, o katerem so govorili žabjevaščani, da ima več denarja, kot more deset najhujših copernic spraviti skupaj toče ob hudi uri. Vsi so zavidali Drejčku petičnega botra, kajti vedeli so, da bo ura, ki jo bo dobil za birmo, zlata in da bo verižica najmanj meter dolga, široka pa tako, da nima širje sam ponosni župan Hudoklin, kadar se ob svetkih hoče najbolj postaviti. Tako je obljubil Matijasov boter Drejčku in Drejče je to hitro razbobnal po vasi, češ, mi nismo kar tako.

In da bo še bolj imenitno, je boter določil, da bosta šla k birmi v mesto, kjer Drejček še svoj živ dan ni bil. In prišel je preblaženi, težko pričakovani dan. Drejče in boter sta zlezla v koleselj — oča župan je stisnil botru roko in požugal Drejčku naj bo priden in potem je hlapec počil z bičem. Vranec je zahrzal in koleselj je zdrdral po klanecu proti beli cesti, vodeči v mesto.

Vozila sta se in vozila in nazadnje sta se pripeljala v mesto. Joj, kaj vse je Drejče videl. Velike cerkve, velike hiše in veliko, veliko ljudi. Okoli največje in najlepše cerkve je bilo največ ljudi in vse polno kočij in avtomobilov. Na desni za cerkvijo je bilo vse polno stojnic. In fant je kar slutil, da se tam dobi vse najlepše in najboljše, kar premore svet.

Boter je zlezel z voza in velel Drejčku izstopiti. In Drejče ga je kar potegnill na desno k stojnicam. Boter se je razhudil.

»Ti neučakanec neučakan!, niti pri birmi še ni bil, pa bi že rad vse »štan-te« oblezel. Najprej v cerkev k birmi! Če bi bilo po tvoje, bi jo nazadnje še zamudila.

Šla sta v cerkev in se postavila v vrsto. Dolgo, dolgo sta morala čakati preden je škof prišel do njiju, toda končno je minilo tudi to in Drejče se je obdarjen z darovi sv. Duha drenjal z botrom iz cerkve in neprestano mislil samo na tiste druge darove, ki ga čakajo

tam zadaj, na desni za cerkvijo.

In samoumevno je, da je spet zavil naravnost k stojnicam.

»Počakaj no«, je sopel boter za njim, »saj ti ne bo nič ušlo. Zdaj greva najprej južinat. Meni že tako kruhi v želodcu. Potem bova šla pa darove izbirat.«

Toda Drejče je moledoval in moledoval.

»Samo poglejva zdajle, boterček, samo poglejva, da bova potem lažje izbrala.« In že je izginil v množici pred prvo kolibo.

Boter ga je jezno godrnjaše iskal med ljudmi. Komaj ga je našel, se mu je fant že izmuznil k drugi stojnici. Saj pa tudi drugače ni mogel, ko pa je bilo razstavljenih toliko nePopisnih lepote. »Boterček, pogledjte, pogledjte tiste orglice, pa puška, in harmonika, oh, prava harmonika, kot jo ima Jerbasov Tone. Kupite mi jo, boter, no!«

Toda botru je prav tisti hip tako neznanško zakrutilo v želodcu in tako pregrešno ga je zaskominalo po golažu in poliču štajerca, da je energično zarental: »Zdaj pa moja zadnja beseda, ali greš z menoj v krčmo, če ne pa tukaj ostani.« In ne da bi se ozrl, če mu Drejče sledi, je široko zakoračil preko ceste proti najbližji krčmi.

Drejčku pa seveda niti na misel ni prišlo, da bi šel za njim. Saj ga niti niti ni slišal, kaj mu je rekel, kajti prav tedaj se je ustavil pred zlatarjevo kolibo in lepote, ki jih je tam zagledal, so mu vzele vid in sluh. Obstal je ko okamenel in strmel, strmel. Tam so bili uhanj, prstani z velikimi, svetlikajočimi se kamni, verižice, dolge in široke, in ure, ure, velike in manjše, položene v rdeče baržunaste škatlice in vsaka se je svetila ko samo solnce.

Boter pa je ta čas v gostilni že pospravil porcijo golaža in tudi polič pred njim je bil že do polovice prazen. V gostilni je naletel na starega znanca in zdaj sta sklepala o dobri kupčiji, ki jo bosta naPravila prihodnje dni. Boter mu je pridno nagibal polič in ko ga je izpraznil, je tudi že popolnoma pozabil na svojega birmanca.

Drejče pa je med tem v mislih izbiral uro, in ko jo je izbral, je pogledal za botrom. Toda tega ni bilo nikjer. Drejčku je postajalo vse težje in težje.

Najraje bi bil zajokal. Še v cerkev je stopil, toda tudi tam ni bilo botra. Ubo. gi Drejče! Kaj naj napravi? V tem velikem tujem mestu, kjer ne pozna nobene ulice, nobenega človeka. Kaj bo, če ne najde botra?! In ura, ura, ura!!!! Neznansko se je zamislil sam sebi. Nič več ni mogel zadrževati solz. Zatulil je in zatarnal na ves glas: »Mama, mma-maaa, mma-mma!«

Ljudje so se začeli zbirati okoli njega in ga izpraševali, zakaj joče. Ko jim je razodel svojo nesrečo, je nekdo poklical stražnika. Drejče se je sesedel od groze. Spomnil se je na tiste smrdljive ječe, v katero je zapiral njegov oče pi-jance in pretepače, ki jih je polovil občinski stražnik. In zdaj pride on, žabje-vaškega župana edini sin v prav takšno luknjo in namesto zlate ure bo dobil kos plesnivega kruha in vrč smrdljive vode. Joj! Stražnik si je zapisal njegovo ime, potem ga je pa povabil s seboj. Drejče se je upiral na vse kriptije. Tulil je in prosil: »Nikar, gospod stražnik, nikar!« Pa ni nič pomagalo. Stražnik ga je trdo prijel za roko in ga vlekel s seboj.

Odvedel ga je na policijo. Tam ga je izročil uradniku, ta mu je rekel, naj se de, da ga bo boter gotovo prišel iskat. Drejče se je oddahnil. Torej ga ne bodo vteknili v ječo. Čas je hitel, botra ni bilo. Kaj če ga ne bo? Potem bo moral gotovo v ječo.

Mračilo se je že, ko je boter vendar-le primotovilil na policijo. Poznalo se mu je, da ga je moral precej poličev izprazniti. Drejče mu je vriskajoč pohitel naproti: »Boter, boter!«

»Torej tu si, nemarnost nemarna, jaz pa te po celem mestu iščem. Hotel sem se že domov odpeljati, pa sem rekel, no, stopim še na policijo. Pogledat, morda kaj zvem o nepridipravu. Le čakaj, falot, to se ti bo še masčevalo, ko si mi naredil takšne skrbi.« Boter je sopihal od jeze.

Ko sta šla mimo stojnic, je Drejče boječe spomnil: »Boterček, ura?«

»Ti bom že dal okoli ušes uro!«

Pa je vseeno stopil do zlatarja in kupil najdražjo uro.

»Samo zato,« je rekel, »da ne bo tvoj oče mislil, da sem skopuh. Toda ure nisi zaslužil. Niti papirnate ne.«

Drejče je ponižno molčal. Orglice, harmonika, puška, vse je šlo po vodi. Toda da ima le uro. Uro.

Ko sta zlezla na koleselj, pa je boter svečano zatrdil:

»Zapomni si, fante, danes si bil z mano prvič in zadnjič pri birmi!«

Fant je molčal in se v mislih smejal botrovemu kratkemu spominu, saj k birmi tako ne more večkrat ko samo enkrat.

Vraga je potegnila

(Iz Savinjske doline.)

Nadaljevanje

Ves srečen jo je ucvrl Predovnik proti domu. Lepo mirno je šel dogovorjenega dne na križišče, kjer ga je že čakala Urška. Veselo sta se pozdravila in si stisnila roke.

»Poslušaj,« je rekla Urška. »Jaz bom počepnila tu poleg poti in se bom pokrila s pletom. Ti pa lepo mirno čakaj in nikar se ne boj!«

Ni preteklo pet minut in s kopitom je udaril ob zemljo sam vrag.

»No, kako je, oče Predovnik. Si li preštel vsa pota?«

»S-s-sem,« je zajeceljal možakar in se popraskal za ušesom.

V tem se je uzrl hudič naokoli in je zapazil čepečo Urško.

»Prešmentana reč,« je vzkliknil. »Prehodil sem že vseh osem in osemdeset poti, ali takšnega štora pa še nisem videl!«

Na veliko si je oddahnil Predovnik in kar bruhalo je iz njega: »Osem in osemdeset poti je v Vrtačah!«

Hudič je spoznal, da se mu je zareklo. Grozno je zatulil in se pogreznil v zemljo.

Predovnik je Urško od veselja kar objel in jo vzel s seboj na dom, kjer se ji je dobro godilo, vse boljše, kakor prej, ko je morala od hiše do hiše prositi za miloščino.

Za hudičem je ostala takrat, ko se je vgreznil v zemljo, precejšnja sled. Se danes lahko vidite sredi Vrtač na Dobrovlju veliko udorino.

D. S.

Gustav Strniša:

Tekma

Minice zlate, nemirne,
biserni aeroplančki,
veje cvetočega bezga,
bele zastave na klančki.

Vrabci, vrabulje pijančki,
ki zaletavajo se,
pevci, veseli škrjančki,
ki spreletavajo se.

K tekmi skakalke hitijo,
spretni kobilice suhe,
dražijo jih in šumijo
poljske brenčelice muhe.

Zabe se skušajo v mlaki
in se potapljajo v blato,
dolgi udarjajo kraki,
kakor bi volkle z lopato.

Brbci pa breajo žoge,
ki so sami jih stružili,
s sabo grobarje uboge
k tekmi so še povabili.

Ko obmolčijo škrjančki,
živa se tekma konča,
vriskajo vrabci, pijančki,
trop se grobarjev smehlja:

Minica, aeroplanček
si je zlomila peroti,
ker previsoko nad klanček,
v drog je zletela ob poti.

Tri pa kobilice suhe
so se pobile na smrt,
sredi poljane zadela
težka voza jih je žrd.

Zabjo kraljico zeleno
štorklja na piko je vzela,
ker je premalo pazila,
jo dolgonožka je vjela.

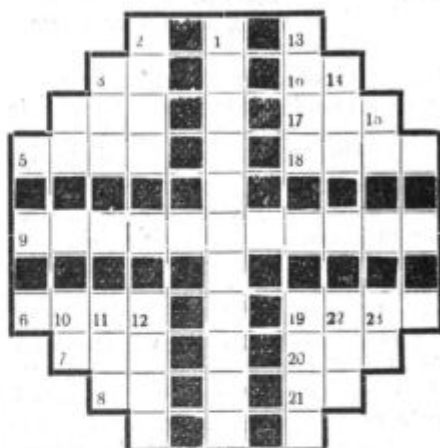
Brbci so brcali žoge,
si polomili nogé.
Res za grobarje uboge
vsi tekmovalci skrbel

Uganka

S konico se dotakni hrane
in riba iz obeh nastane.

Križanka

Vodoravno: 3 pomožni glagol, 4 dnevni čas, 5 kraj, kjer je največja elektrarna v Sloveniji, 6 slovensko mesto, 7 osebni zaimek, 8 medved, 9 velika država na Balkanu, 10 ploskovna mera, 17 del mesta Ljubljane, 18 zadnja beseda v molitvah, 19 žuželka, 20 večja skupina čebel, 21 kratica za »svetla«.

Navpično: 1 velika država na Balkanu, 2 padavina, 3 rudnina, 4 predlog, 10 kazalni zaimek, 11 reka v Bosni, 12 jezdi, 13 jugoslovanska reka, 14 mesto v Italiji, 15 veznik, 19 mesto v neosvobojeni domovini, 22 jarek, 23 vzklík.

